

ŽURNÁLEK Z PODJEŠTĚDÍ

OBČASNÍK DĚTÍ Z JABLONNÉHO

č. 2/2014

Vydává Městská knihovna Jablonné v Podještědí
www.knihovnajablonnevp.webk.cz

Otíkovo okénko

Ahoj děti i dospělí.

Tak jak se Vám líbilo první vydání našeho časopisu? Moc Vám všem děkujeme za Vaše ohlasy a pochvaly. Moc nás to potěšilo.

Co nás ještě potěšilo je to, že se objevilo pár nových zájemců, kteří chtějí přispívat našeho Žurnálku. Nápadů mají děti hodně, tak doufám, že i toto číslo se Vám bude líbit.

Soutěž

A abychom zjistili, co se Vám nejvíc líbí z našeho Žurnálku, máme pro Vás přichystanou malou soutěž o tři pytlíčky bonbónů.

Napište nám na lísteček nebo na mail, které tři články (příspěvky) z tohoto druhého vydání se Vám nejvíce líbily. Když své odpovědi dáte do knihovny do konce května, budete slosováni a tři výherci dostanou sladkou odměnu.

Zjistíme za Vás

Chcete si přečíst v Žurnálku něco, o čem jsme nepsali a co Vás zajímá? Zkuste nám dát úkol a naši redaktoři se pokusí ho splnit. Ale vymýšlejte rychle. Třetí číslo Žurnálku chceme vydat do konce června. Času je tedy málo. Těšíme se na Vaše úkoly ☺.

Přeji Vám pěkné počteníčko a do konce června se můžete těšit na poslední Žurnálek z Podještědí v tomto školním roce. Už teď máme pro Vás připraveno několik zajímavých příspěvků.
Váš Otík :-)

OBSAH:

Tip na výlet. Vtipy.	str. 3
Cyklotoulky s Klárkou.	str. 4
Rozhovor o Markvartickém rybníku.	str. 5
Čarujeme. Děti vaří.	str. 6
Přečetli jsme. Šikovné ručičky.	str. 7
Máme rádi přírodu. Básnička.	str. 8
Anketa. Internet'áci vyzobali z knížek.	str. 9
O škole v Anglii.	str. 10
Ekologie.	str. 11
Kvíz. Závěrem.	str. 12

Tip na výlet

Motýlí dům

Ahoj! Tak jsme zase byli někde na výletě, tak Vám o tom napíšu. Bylo to za hranicemi.

Motýlí dům je v Německu ve městě Jonsdorf.

Je to od Jablonného kousek autem. Jsou tam velcí a krásně barevní motýli. Také jsou tam maličké opičky a malí ptáčci - křepelky.

Ty opičky měly takové roztomilé kukuče !!!

A je tam ryba, která je hodně velká a má malé u sebe.

Před vchodem do motýlí džungle jsou různá zvířátka, dokonce i pavouci a hadi. A těch se fakt bojím! Je tam i velká a malá želva a ty se pořád perou. V té džungli, kde poletují motýli, je jako ve stanu. Teplo a takové zvláštní světlo. Lidi, co tam pracují, krmí motýli tak, že jim staví krmítka a do krmítka jim dávají květiny a na ty med.

A dávají jim ovoce, které má hodně sladké šťávy, to mají motýlci nejraději.

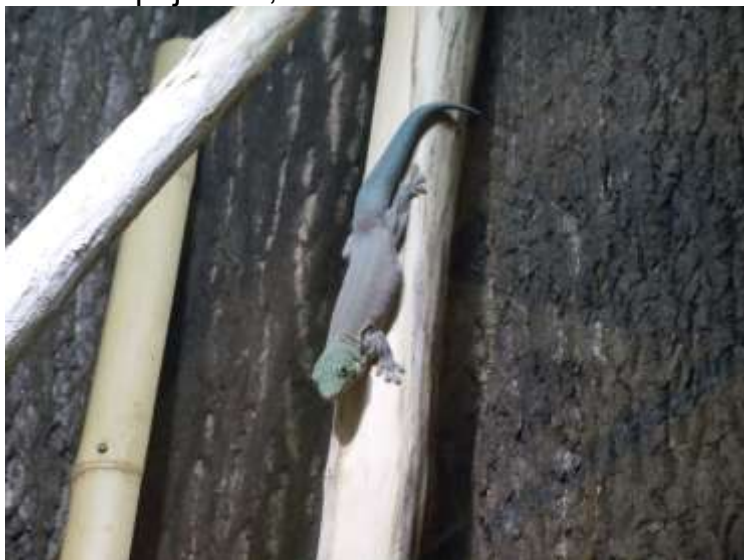
Až tam pojedete, vezměte si na sebe svítivé

oblečení. Když budete trpěliví, možná si na vás sedne motýl. Má rád zářivé barvy. Nejvíce se mu líbila červená. A bylo jich okolo nás na listech hodně, seděli i na stropě.

Mají tam síť, na kterou si hodně sedají a když je zamračeno, uvidíte jen polovinu těch motýlů, protože mají rádi světlo. Jinak se dožívají 2 týdnů ☹️.

A zajímalo mě, proč jsou tam ty křepelky, prý proto, aby těch motýlů nebylo moc. Oni jim sezobnou vajíčka a ještě to tam čistí.

Jedte se tam podívat, já jsem tam byla už po třetí a je to pokaždé vážně vzrůšo!!!!

Adélka R., 3.B

VtIpy

Potkají se dvě žížaly:

"Ahoj, kde máš starýho?"

"Ále..., kluci ho vytáhli na ryby....."

Povídají si dvě klíšřata: "Tak co, jak probíhal den?" "Ale, ani se neptej, dneska už mě dvakrát vytočili."

Cyklotoulky s Klárkou

Ahoj. Tak už máte připravená kola na výlety? Mám pro Vás další tip, kam vyrazit.

Cesta za hastrmany

Dnes vyrazíme do Brniště na Stezku hastrmanů. Z Jablonného jedeme směrem na Velký Valtinov. Protože nechceme jet po silnici s auty, u nádraží ve Valtinově odbočíme přes koleje a jedeme směrem k rybníku. Můžeme se podívat na ohradu, kde jsou pštrosi a kozy. My jsme viděli i pštrosí vajíčka.

Projedeme kolem domů a na křižovatce bez označení jedeme stále rovně. Je to trochu do kopce, tak si připravte svaly na nohách, aby se nám lépe šlapalo.

Sjedeme do Brniště, jeho zadní části, a dáme se doleva, směr do vesnice. U obchodu je již značená cesta pro chodce a cyklisty na Stezku hastrmanů.

Když projedeme stezkou, čekají na nás odpočívadla, hřištěátka a dřevěné sošky. U některých zastavení jsou naučné cedule, kde si můžeme přečíst, jaká zvířátka se tam objevují a jaké rostlinky tam rostou. Stezkou Vás budou provázet roztomilé dřevěné pohádkové bytosti a obyvatelé vodní říše 😊. Stezka má asi 5km.

My jsme vyjeli u nádraží v Brništi a pokračovali jsme na Luhovskou křižovatku. Tu jsme přešli rovně, jeli jsme jako do Stráže pod Ralskem, ale před vjezdem do města, jsme odbočili na Dubnici. Projet celou Dubnicí je výkon, který si zaslouží pořádnou odměnu. Ta odměna na mě čekala U Koláče - limonáda a nanuk!!!! Najeli jsme asi 20km a pořádně jsme si zašlapali.

Vaše Klárka, 3.A

Rozhovor o Markvartickém rybníku

Zeptaly jsme se pana Jiřího Rýdla, který je místostarostou města, na pár otázek týkajících se oprav Markvartického rybníka.

Našli jste při čištění rybníka něco zajímavého?

Starousedlíci, to znamená lidi, kteří žijí v Jablonném od války a někteří ještě déle, předpokládali, že se tam najde poměrně hodně vojenské techniky. Podle nich tam mohlo být dělo a nějaké střelivo. Ale nic podobného se do současné doby nenašlo.

Když se ale ptáte na *zajímavé* věci, tak při archeologickém průzkumu se zjistilo, že most nestojí na kamenných podstavcích, jak se předpokládalo, ale byl vystavěn na dřevěných trámech, které byly pro archeology velice zajímavé. Nejstarší prozkoumané konstrukce jsou z poloviny 16. století. Bylo použito smrkové a bukové dřevo. Další zbytky dřevěných konstrukcí jsou ze 17. a 18. století. Podle archeologa Procházky se pod mostem našlo dokonce nějaké *křesadlo*. To, jak je staré, zatím nevíme, protože se stáří křesadla právě zkoumá.

Bude rybník vypadat stejně nebo se změní?

Bude částečně změněný, samozřejmě k lepšímu. Bude zrekonstruovaný most a vývar za ním a nově vzniknou stavební objekty - kašnový přeliv, rybí přechod a ostrov.

Myslíte si, že na rybníku budou ještě nějaké labutě a volavky?

Předpokládám, že určitě.

Kdy a jak se bude napouštět do rybníku voda?

Až se dokončí veškeré stavební práce na rybníce, což předpokládáme, že bude v listopadu tohoto roku, tak proběhnou zaměření a kontroly, jestli bylo správně odtěženo bahno. Pak ještě bude následovat kolaudace všech stavebních objektů. Když všechny výsledky budou dobré, tak dostaneme pokyn, kdy můžeme rybník začít postupně napouštět. Několik let tam nebudou moci být ryby, protože tam nebude plankton a ryby by neměly z čeho žít. Voda se bude napouštět přirozeným přítokem.

Bude rybník hlubší?

Bude určitě hlubší, než byl před povodní. Po odstranění sedimentu (usazeniny – poznámka redakce) bude dno hlubší, ale hladina vody bude na stejné úrovni, na jaké byla před povodní.

Bude se na rybníku v zimě zase bruslit a v létě koupat?

Bruslit určitě. A koupat? To záleží na rybářích, kteří mají rybník v pronájmu, jaké dají podmínky ke koupání.

Budou kolem rybníka zasázeny nějaké stromy?

V projektu se s tím nepočítá. Kořeny stromů dokáží hodně poškodit hráz. V hrázi byly usazeny pískovcové kameny, které by kořeny rovněž mohly poškodit.

Velice Vám děkujeme za rozhovor

a čas. Terežka S., Maruška V., Verča V.

Čarujeme -aneb- hokusy, pokusy

Zkoušely jste někdy nějaké pokusy? Je na to spousta knížek a určitě by to bavilo všechny děti. Mě pokusy teda baví.

Pokus se solí

1. Na pokus si vezmeme malou skleničku, do které nalijeme vodu.
2. Do skleničky s vodou nasypeme sůl.
3. Důkladně promícháme, aby sůl nebyla skoro vidět.
4. Necháme na topení, aby se voda vypařila.
5. Druhý den máte nádherné malé **krystalky!!!**

Nebo pověste nad skleničku nit a ta sůl vám poleze po té niti a potom se krásně blýská !!!!!!! **VYZKOUŠEJTE TO!**

Adéla R., 3.B

Děti vaří -aneb- mňamky naší mamky!

Jablečný koláč ... Apple Crumble

Tento výborný koláč jsem se naučila ve škole o hodině anglického jazyka. Je to lehký recept, jeho příprava netrvá ani moc dlouho a potřebujete na něj jen šikovné ručičky a pár ingrediencí!

INGREDIENCE:

3 velká jablka
300g mouky
200g másla
100g cukru
voda
šlehačka nebo zmrzlina

POSTUP:

Oloupeme jablka a nakrájíme je. Poté je dáme do hrnce s vodou a 50g cukru. Jablka vaříme 10 minut. Smícháme mouku, máslo, zbytek cukru. Uvařená jablka dáme do pečicí formy a nasypeme na ně směs, kterou jsme si připravili. Koláč pečeme v troubě při 180°C na 30 minut. Servírujeme se šlehačkou nebo zmrzlinou. Dobrou chuť!!!

Verča V., 6.B

Přečetli jsme

Ahoj! Tady zase Maruška. Opět Vám budu doporučovat knížku.

Chtěla bych doporučit sérii knih **Harry Potter** od spisovatelky J.K.Rowling. Je to hlavně pro ty, co mají rádi dobrodružství a filmy o Harry Potterovi. Je to (asi jako ve všech knihách, které jsou zfilmované) jiné než film. V knize je toho víc, než ve filmu. Myslím si, že pokud nejste zrovna proti filmům Harryho Pottera, mohlo by Vás to bavit. A vzhledem k tomu, že jenom doporučuji, nebudu Vám říkat, jak se liší film a kniha. Takže v příštím díle ahoj. :-)

Maruška V., 6.B

Šikovné ručičky

Výroba košíku z keramiky

Budeme potřebovat: hadr, hlínu, prkénko, šlígr v misce, nožík, váleček, krajku a špachtli. co je to šlígr? Šlígr je takové keramické mokré „bahýnko“, které slouží jako lepidlo.

Postup:

Keramickou hlínu zabalenou v hadru rozbouchej na kraji stolu a vyndej ji. Musíš to udělat proto, aby v hlíně nebyly žádné vzduchové bublinky. Hlínu vyválej na středně tlustou placku. Vezmi si nožík a vykroj z ní kolečko. Až bude vykrojené, okraje uhlad' šlígrem. Ze zbytku hlíny si vyválej tzv. hadíky tloušťky jaké chceš. Narýhuj je a potři je. Svoje hadíky přilož na okraje vykrojeného kolečka a opatrně a lehce přimáčkni. Hadíka narýhuj špachtlí a našlígruj, přilož dalšího hadíka a tak pokračuj dál, do té doby, než se ti bude líbit výška. Udělej si tlustší a delší váleček, jehož konce narýhuj a našlígruj. Totéž udělej na okrajích mističky. Pak už to jenom slep, opatrně přimáčkni.

Postup na ozdobu:

Vyválej si malou placičku, velkou podle toho, jak bude tvoje ozdoba vypadat. Vystříhni si nějaký motiv krajky, třeba ze staré záclony. Vystříhnutou krajku obtlač do hlíny, tak aby se vzor obtiskl. Ze zkrášlené placičky si můžeš něco vykrojit, třeba květinu. Květinu si otoč, narýhuj, našlígruj. Totéž udělej na mističce a přilep. Dej na prkénko a nech tak týden uschnout, aby výrobek v peci nepraskl.

Musíte to taky vypálit, protože jinak vám košíček nebude držet. Může se rozpadnout, a to bychom nechtěli.

Lucie K., 3.B a redakce

Máme rádi přírodu

Mám ráda přírodu a procházky v ní. A tak Vám napíšu trošku z toho, co vím, například o lese. Je toho hodně, ale napíšu asi to nejdůležitější.

Lesní zvěř a les

Les je nádherný a můžete tam najít hodně zajímavostí. Co ale zahlédnete jen málokdy, je lesní zvěř.

Jakou známe lesní zvěř? Tak třeba divoká prasata, vysokou zvěř (jelen, laň, srnec a srna, koloušek, daněk atd.), lišky, zajíce, jezevce. V lese můžete potkat i opeřence jako např. sojku, datla, sovu, káně ...

Většina čtyřnohých lesních zvířat, jsou býložravci. Opeřenci jsou naopak více masožraví. Jedí žížaly a hmyz.

V zimě se o zvířátka starají nejvíce myslivci, občas také děti. Nosí do krmelce různé plody – kaštiny, jablíčka, seno, mrkev, bukvice, žaludy. Důležitá je pro zvířátka i sůl, kterou dostávají od myslivců.

Jaké stromy u nás nejčastěji v lesích rostou? Tak mezi jehličnaté patří třeba smrk, borovice, jedle a modřín a mezi listnáče buk, dub, javor, lípa, bříza.

Myslím, že všichni by měli chodit do lesa a do přírody, aby se nadýchali čerstvého vzduchu.

A NEZAPOMEŇTE!

Lesy nám dávají kyslík a radost. Musíme se v nich chovat jako někde na návštěvě. Pěkně tiše, abychom nevystrašili bojácnou lesní zvěř. A co si sebou do lesa berete, to taky z lesa odnese. Les není skladiště. Je to naše dýchání. Chceme přece dýchat čistý vzduch, ne? Les je úžasné místo na návštěvu. Aspoň jednou za týden!

Radka K., 5.A a redakce

Básnička

Srnka

Srnka, srnka, srnka,
kopýtkem si brnká.

Je krásná a velká.

Připadá si jako dáma,
když u sebe srnečka má.

Adéla R., 3.B

Anketa

Jak by mělo vypadat Jablonné za 10 let?

Žákyně 5. A: Neměla by být škola!

Paní učitelka 5. A: Čisté a upravené, plno zeleně. Opravené domy, nová budova školy.

Obyvatelka Jablonného, 59 let: Žádný feťák, dostatek pracovních příležitostí a pěkný supermarket.

Obyvatelka Jablonného, 47 let: Krásně, aby všichni, kdo žijí v Jablonném, byli spokojeni. Aby byli spokojeni i návštěvníci města.

Obyvatel Jablonného, 40 let: Hlavně upravené památky, okolí studánky, a aby se zde dobře žilo.

Anička H., 5.A

Internetáci vyzobali z knížek

Kluci čekající na internet v knihovně pro Vás opět vybrali zajímavosti z knížek.

Víte, že ...

... v savanách a stepích ležících v tropických oblastech přicházejí srážky většinou jednou ročně ?
Ruda Tuleja

... krokodýli kladou svá vejce do hnízd z rostlin blízko říčního břehu, zakrývají je bahnem a samice je potom hlídá?

... jeskynní medvěd žil na počátku čtvrtohor? Živil se výhradně rostlinnou stravou, ale přesto patřil k největším šelmám v tehdejší Evropě.

Agama límcová 1

Patrik Kondáš

... agama límcová patří mezi ještěrky, které si v ocase ukládají zásoby tuku na horší časy?

... fenek má velké uši, které mu pomáhají ochlazovat tělo?

... tarbík dorůstá délky pouhých 15 cm, ale jeho mohutné zadní nohy ho jedním skokem přenesou do vzdálenosti přes 2 metry? Má také dlouhý ocas, kterým pomáhá udržovat rovnováhu.

Tarbík 1

... barvy hvězd prozrazují jejich stáří? Když je barva modrá nebo bílá, je to hvězda mladá, které je sotva několik miliónů let :-). Když je hvězda žlutá nebo oranžová, je ve středním věku (např. Slunce, kterému je 5 miliard roků). Když je barva červená, jde o starou hvězdu, která se blíží ke konci své existence.

Kuba Pýcha

O škole v Anglii

Assembly (= shromáždění, pozn.redakce)

Tak už jsme zase tady! Toto je druhé povídání o škole v Anglii. Tentokrát budeme psát o „assembly“. Posad'te se pohodlně a čt'ete.

Assembly je jiným slovem řečeno školní shromáždění. V každé škole to mají trochu jinak a v různém čase. My Vám napíšeme o assembly v naší bývalé škole.

V pondělí jsme měli assembly ráno a v pátek před koncem vyučování. Ranní assembly trvala asi 15 minut. Probíhala takto: Nejdříve po jednotlivých třídách jsme přišli do haly bez povídání, ale s hudbou. Každá třída měla svoje místo v řadě. Přivítala nás paní ředitelka. Pak jsme si všichni dohromady zazpívali píseň. Po písni nám paní ředitelka přečetla poselství na týden. Byl to zajímavý citát, o kterém jsme měli přemýšlet a chovat se podle něj. Povídali jsme si na toto téma a zakončili shromáždění písní.

Teď Vám napíšeme o pátečním assembly. Všechno bylo podobné, ale navíc se rozdávaly diplomy - za čtení, psaní, prezentaci, matematiku a osobnost týdne. Také jsme všem dětem, které měly v týdnu narozeniny, zazpívali naší školní narozeninovou píseň.

Abychom nezapomněly, také jednou měsíčně jedna třída připravila assembly pro ostatní. Bylo to téma, na kterém děti z té třídy pracovaly celý měsíc. Byl to zajímavý, poučný a zábavný projekt s hudbou, drama, povídáním, tancem, výtvarkou, i s použitím PowerPointu. Vždycky jsme se všichni těšili, až přijde řada na naší třídu a pak jsme hýřili nápady. Vlastně každá třída se těšila. Na toto assembly byli pozváni i rodiče. Třída byla odměněna velkým potleskem!

Myslíme si, že assembly v českých školách chybí. Je to mnohem lepší ukázat, co ses naučil ve škole, než to mít nahromaděné v sešitě. Naše škola byla jako velká rodina. Všichni jsme se znali a zdravili.

Příště Vám napíšeme o učitelích. Tak zatím ahoj!

Shalom a Miriam

Tímto článkem bych chtěla nejen dětem, ale i dospělým připomenout něco o ekologii, protože je potřebná.

Co je to ekologie? Stručně řečeno - **ochrana přírody, nebo chránění přírody.**

Děti, snažte se, prosím, nevyhazovat do přírody nic, co by jí škodilo. To ale neznamená, že do ní můžete vyhazovat něco, co jí neuškodí. Proč to někdo dělá? Protože se mu nechce jít ke koši? Nebo je prostě pohodlnější plastovou láhev od limonády zahodit za sebe, do lesa nebo do vody? Když za sebe něco zahodíte, zkuste se někdy zamyslet, jak dlouho trvá, než to zmizí, než se to rozloží. Někdy to může trvat desítky, ale i **stovky let.**

Všude po městech i vesnicích je spousta kontejnerů, do kterých se plasty, ale i jiné škodlivé věci mohou vhodit. Je to jednoduché. Pet lahev stačí odvíčkovat, sešlápnout, zavřít a pak hodit do kontejneru. Je to tak pracné?

Schválně, podívej se na tabulku, jak se co v přírodě dlouho rozkládá! To je, co?

Někdy se také stává, že někde na okraji měst nebo vesnic vznikají černé skládky. Někteří lidé si prostě myslí, že je lepší pracně nacpat všechny nepořádek do černých velkých igelitových pytlů, naložit na auto, odvést za město a tam to všechno jenom vyložit. Místo toho by to všechno mohli prostě jenom odnést do kontejneru nebo dát do sběrného dvora.

Teď už naštěstí ale mohou dostat ti, co vyhazují odpadky do přírody pokutu. Třeba až 50 000 tisíc. Představte si, že si spokojeně žijete a najednou vás někdo zasype tunou různých odpadků. A vy ... byste se začali dusit. Tak přesně tak se cítí příroda. Dusí se a nemůže nic dělat, na rozdíl od vás. Vy se dokážete vyhrabat, ale ona ne. Jestli pro přírodu chcete něco udělat, třídte odpad. Plasty do žlutého kontejneru, papír do modrého, sklo do dalších dvou, oděvy do bílého. **Je to užitečné, věřte mi.**

P.S. Škoda, že nemáme v Jablonném kontejnery na tetrapaky. Ty už taky jsou. Třeba se taky dočkáme.

Tereza S., 6.B

Kvíz o hudebních nástrojích

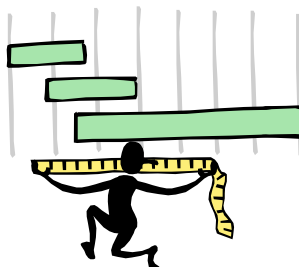
Kolik dírek má zobcová flétna?

- 10
- 8
- 5

Co je to bombardón?

- národní francouzské jídlo
- největší frajer ve třídě
- žesťový nástroj

Kolik tónů má c-durová stupnice?

- 14
- 8
- 5

Kdo byl Bedřich Smetana?

- skladatel
- řezník
- doktor

Správné odpovědi: 1a; 2c; 3b; 4a,

Sára S.

Závěrem

Druhé vydání časopisu Žurnálek z Podještědí bylo vydáno 7. května 2014.

Na časopise spolupracovali:

Tereza Sedlmajerová, Maruška Votřelová, Adélka Ryšavá, Klárka Marčková, Sára Spalová, Lucka Kerhartová, Radka Kohoutová, Verča Vavroušková, Shalom a Miriam Raichovy, Anička Holubová, Karolínka Ptáčková, někteří rodiče a knihovnice Dana Zpěvákova.

Redakční rada by chtěla poděkovat paní I. (nechce být jmenovaná), která nám na výzvu otištěnou v minulém vydání přinesla několik pytlíčků bonbónů pro malé soutěživce. Děkujeme, paní I. ☺

Výpůjční hodiny knihovny pro veřejnost:

Pondělí:	8.00 – 11.30	12.30 – 18.00
Úterý:	8.00 – 11.30	12.30 – 15.00
Středa:	8.00 – 11.30	12.30 – 17.00
Čtvrtek:	Zavřeno	12.30 – 15.30

Kontakt na redakční radu:

e-mail: knihovna@jvp mesto.cz

telefon: 487 829 972